

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie**

Kraków, stycznia 2011 r.

**Pan
Roman Latoń
Nadleśniczy
Nadleśnictwa Nowy Targ
ul. Kowaniec 70
34-400 Nowy Targ**

P/10/125
LKR-4101-09-06/2010

Wystąpienie pokontrolne

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła – na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.) – kontrolę Nadleśnictwa Nowy Targ, zwanego dalej Nadleśnictwem, w zakresie realizacji zadań dotyczących gospodarki leśnej w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa (powierzonych przez Starostę Nowotarskiego), w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 30 czerwca 2010 r.

W związku z wynikami tej kontroli, przedstawionymi w protokole podpisanym 6 grudnia 2010 r. i omówionymi na naradzie pokontrolnej 28 grudnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przekazuje – stosownie do art. 60 ustawy o NIK – niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania podejmowane w Urzędzie w kontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Pozytywna ocena wynika z ogólnie prawidłowych, rzetelnych, gospodarnych i celowych działań w zakresie objętym kontrolą, a zastrzeżenia NIK dotyczą:

- przyjęcia do realizacji zadania określonego w art. 79 ust. 3 ustawy z 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2005 r., Nr 45, poz. 435 ze zm.) – nieobowiązującym od 1 stycznia 1997 r. – oraz wydawania decyzji administracyjnych na podstawie tego przepisu,
- naruszeń przepisów ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.).

Uzasadnienie oceny ogólnej stanowią poniższe uwagi i oceny cząstkowe.

1. Organizacja wewnętrzna Nadleśnictwa zapewniała realizację zadań powierzanych przez Starostę Nowotarskiego w drodze porozumień. Liczba zatrudnionych specjalistów ds. lasów niepaństwowych (w latach 2007-2008 – 7, w I kw. 2009 r. – 6, a następnie 3), a także podleśniczych Lasów Państwowych, pełniących dodatkowo obowiązki nadzoru w lasach niepaństwowych (10), zapewniała rozeznanie odnośnie do wywiązywania się właścicieli lasów niepaństwowych z obowiązków określonych w ustawie o lasach (w tym w art. 9 i 13 ustawy¹), a także wiedzę na temat stanu zdrowotnego i sanitarnego lasów niepaństwowych. Wszystkim tym pracownikom w zakresach czynności przypisano odpowiednie zadania związane z lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa. Tym samym zapewnione było właściwe pełnienie nadzoru nad całą powierzchnią lasów, tj. ok. 22,4 tys. ha (w powiecie nowotarskim). Środki finansowe otrzymane od Starosty Nowotarskiego za nadzór nad lasami niepaństwowymi, w łącznej wysokości po 173,2 tys. zł w 2007 r. i w 2008 r., 199,6 tys. zł w 2009 r. i 111,7 tys. zł w I półroczu 2010 r., rekompensowały koszty ponoszone przez Nadleśnictwo, odpowiednio, w 40,4%, 42,9%, 87,% i 125,3%, przy czym wysokość wskaźnika pokrycia kosztów w I półroczu 2010 r. wynika ze sposobu rozliczania niektórych rodzajów kosztów, np. kosztów umundurowania, w cyklu rocznym.

2. Zastrzeżenia NIK budzi przyjęcie przez Pana Nadleśniczego do realizacji zadania określonego w art. 79 ust. 3 ustawy o lasach – nieobowiązującym od 1 stycznia 1997 r., oraz wydawanie decyzji na podstawie tego artykułu. W kontrolowanym okresie wydano 3 610 takich decyzji, ustalając w nich zadania w zakresie wyrębu drzew, ponownego założenia upraw leśnych, przebudowy drzewostanów, pielęgnowania i ochrony lasu. Ponadto decyzje te w podstawie zawierały także art. 24 ustawy o lasach, chociaż od 2008 r. porozumienia ze Starostą Nowotarskim nie uwzględniały już tego przepisu w zakresie powierzanych spraw.

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do wykonywania pozostałych powierzonych przez Starostę zadań, pomimo tego, że Nadleśnictwo dysponowało uproszczonymi planami urządzenia lasu tylko dla od 0,2% powierzchni lasów niepaństwowych, co niewątpliwie utrudniało nadzór nad gospodarką leśną. Spośród tych zadań najczęstszym było wystawianie świadectw legalności pozyskania drewna. W kontrolowanym okresie wydano ich 6 748 na

¹ W celu zapewnienia powszechnej ochrony lasów właściciele lasów są obowiązani do kształtowania równowagi w ekosystemach leśnych, podnoszenia naturalnej odporności drzewostanów. Właściciele lasów są obowiązani do trwałego utrzymywania lasów i zapewnienia ciągłości ich użytkowania.

łącną ilość 178 868 m³ pozyskanego drewna, z czego – co należy podkreślić – 167159 m³ (93,5%) to tzw. użytki przygodne, tj. takie, których usunięcie jest niezbędne dla ochrony właściwego stanu sanitarnego lasu. W szczególności pozytywnie należy ocenić podejmowanie wszelkich działań przypominających właścicielom lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa o ich obowiązkach wynikających z przepisów ustawy o lasach – takich jak np. odezwy do mieszkańców za pośrednictwem lokalnych mediów czy pisma do właścicieli nt. konieczności wycinki i okorowania drzew zasiedlonych przez szkodliwe owady leśne. W latach 2007-2010 (I półrocze) Nadleśnictwo sporządziło 266 takich pism.

3. Najwyższa Izba Kontroli ocenia krytycznie sposób prowadzenia postępowań administracyjnych, związanych z realizacją zadań powierzonych przez Starostę Nowotarskiego. W szczególności odnosi się to do podawania błędnej podstawy prawnej w wydawanych decyzjach administracyjnych (vide pkt 2) oraz braku protokołów z lustracji stanu lasów (przed wydaniem decyzji), do czego zobowiązuje art. 67 § 1 kpa.

Wprawdzie wszystkie decyzje wydawane w Nadleśnictwie były sporządzane na błędnych (zdezaktualizowanych) drukach otrzymanych ze Starostwa Powiatowego w Nowym Targu, jednak, w ocenie NIK, nie zwalnia to Pana Nadleśniczego od zapewnienia merytorycznej poprawności prowadzonych postępowań administracyjnych. Z kolei brak odpowiedniego udokumentowania oceny stanu lasu świadczy o niedochowaniu zasady pisemności postępowania wynikającej z art. 14 § 1 kpa. Wszystkie wydawane decyzje zawierały elementy określone w art. 107 kpa.

4. Przeprowadzone w toku kontroli oględziny nieruchomości leśnych należących do właścicieli lasów niepaństwowych na terenie trzech leśnictw (Jabłonka, Police, Raba Wyżna) wykazały, że stan zdrowotny i sanitarny upraw leśnych, młodników oraz starszych drzewostanów był generalnie dobry. Tylko w dwóch przypadkach stan drzewostanów starszych oceniono jako zadowalający – stwierdzono tam drzewostan o obniżonej zdrowotności (w trakcie przebudowy innymi gatunkami), a także pojedynczy posusz świerkowy. Zły stan zdrowotny świerka stwierdzono ponadto przy oględzinach pięciu innych drzewostanów (z ogólną oceną dobrą) – były to drzewostany mieszane, w których oprócz świerka występowały: sosna, jodła, buk i inne gatunki. Odnotowano też potencjalne zagrożenie dla całego drzewostanów – szkody powodowane przez czynniki atmosferyczne, zwierzynę płąwą, grzyby patogeniczne, a dodatkowo dla świerka – owady z zespołu kornika drukarza. W żadnym przypadku nie stwierdzono jednak takich zagrożeń ze strony czynników

abiotycznych, biotycznych i antropogenicznych, które mogłyby wpływać na trwałość ekosystemów leśnych i ciągłość ich użytkowania.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie wnosi o:

- 1) nieujmowanie w porozumieniu ze Starostą Nowotarskim zadania określonego w art. 79 ust. 3 ustawy o lasach i zaprzestanie wydawania decyzji na podstawie tego przepisu;
- 2) zapewnienie stosowania zasady pisemności w prowadzonych postępowaniach administracyjnych z zakresu gospodarki leśnej.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, przysługuje Panu Nadleśniczemu prawo zgłoszenia pisemnych umotywowanych zastrzeżeń do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie w sprawie zawartych w niniejszym wystąpieniu ocen, uwag i wniosków – w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie – na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK – oczekuje przedstawienia przez Pana Nadleśniczego, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i realizacji wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozstrzygnięcia, zgodnie z art. 62 ust. 1 ustawy o NIK.